

Viharnik

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LESNA SLOVENJ GRADEC - GOZDARSTVO IN LESNA INDUSTRIJA N. SOL. O.

LETO XI. — STEVILKA 7

JULIJ 1978

POŠTINA PLAČANA

TRIDESET LET LESNE

Delovna organizacija LESNE praznuje letos tridesetletnico svojega obstoja. Slavnostna proslava je bila dvajsetega maja letos v športni dvorani v Slovenj Gradcu. Osrednji govornik na proslavi je bil generalni sekretar republiške gospodarske zbornice tovariš Fortuna. Pri kulturnem programu je sodeloval tudi pihalni orkester ljubljanskega armadnega področja z opernimi pevci, pevci domačih zborov in recitatorji. Veliko so k proslavi prispevali komandanti in pripadniki obmejnih enot JLA Dravograd. Ob tej priložnosti je bil tudi sprejem delavcev LESNE in pripadnikov obmejnih enot JLA Dravograd

v članstvo Zveze komunistov. Proslava je bila dobro obiskana, več pa bomo s proslave poročali v naši slavnostni izdaji Viharnika, ki bo izšla letos v mesecu septembru.

Letos praznuje desetletnico tudi glasilo naše delovne organizacije VIHARNIK. Hkrati jo proslavlja tudi OBZORNIK, ki je pred združitvijo gozdarstva in lesarstva v LESNO izhajal kot glasilo delovne skupnosti lesnoindustrijskega podjetja Slovenj Gradec. Po združitvi izhaja združen pod naslovom VIHARNIK. Deset let poteka letos tudi od ustanovitve šole za gozdarje. Pet let pa že uspešno dela naša tovarna ivernih plošč v Oti-

škem vrhu. — Vseh teh jubilejev se bomo spomnili v naši jubilejni številki, ki bo izšla v nekoliko povečanem obsegu v mesecu septembru. To naznanilo naj bi izzvenelo tudi kot prošnja za sodelovanje v slavnostni številki. Uredništvo VIHARNIKA vas, dragi bralci in delavci pri Lesni, želi predvsem vzpodbuditi k pisanju iz svojih doživljajev skozi trideseta leta našega skupnega dela, o svojih uspehih, neuspehih, o svojem zadovoljstvu in počutju pri našem skupnem delu.

Zaradi omenjenega izida naše jubilejne številke, vas v mesecu avgustu vaš VIHARNIK ne bo obiskal. Večina vas bo v teh mesecih

odšlo na delovni dopust na morje, v planine ali pa si boste svoj dopustniški čas razporedili kako drugače. Kmetje imate sedaj vsepovsod obilico dela. Želimo, da bi si za kakšen dan tudi vi vzeli prosto in odšli kam na kakšno potovanje ali se kako drugače sprostili.

Vsem delavcem pri LESNI, vsem kmetom, vsem, ki z nami poslovno sodelujete, želi uredništvo Viharnika prijetne dopustniške proste dneve, lepo vreme, predvsem pa srečno in varno potovanje!

Uredništvo

PLAN INVESTICIJ V DELOVNI ORGANIZACIJI

Plan investicij za leto 1978 je izdelan na osnovi izpolnjevanja srednjeročnega plana razvoja delovne organizacije za obdobje 1976-80, na osnovi sanacijskih investicij in na osnovi realnih potreb temeljnih organizacij.

Seštevek vseh investicij temeljnih organizacij predstavlja zbir investicij za delovno organizacijo.

Predvidene večje investicijske naložbe v leto 1978 so naslednje:

	Vrednost v din	% od celot. investicij
— izgradnja gozdno-kamionskih cest	24.100.715	7,97
— investicije poslovne skupnosti turizma	30.000.000	9,92
— rekonstrukcija ceste Legen—Pungart	14.205.145	4,70
— rekonstrukcija in modernizacija žage Mušenik	17.400.000	5,76
— predstavitev in modernizacija žage Vuhred	61.453.000	20,33
— dokončanje investicij v Tovarni ivernih plošč z novimi nabavami strojne opreme	33.433.476	11,06
— rekonstrukcija in modernizacija v TP Pameče	41.486.000	13,73
— rekonstrukcija in modernizacija v TP Prevalje	35.473.000	11,73
— predstavitev in modernizacija TSP Radlje	16.113.000	5,33
— rekonstrukcija in modernizacija v Novi opremi	5.750.000	1,91
— ostale investicijske naložbe v enostavno reprodukcijo	22.902.892	7,56
Skupaj naložbe v osnovna sredstva	302.317.228	100,00

Investicijske naložbe v trajna obratna sredstva pa predvidevamo v letu 1978 v skupni višini 13.485.000 din pri TOZD TP Pameče in TP Prevalje.

Ker začenjamo z velikimi investicijskimi naložbami, katere ne bodo zaključene v letošnjem letu, predvidevamo nadaljevanje v letu 1979 in 1980.

V letu 1979 bi se nadaljevale naslednje investicije v osnovna sredstva:

— rekonstrukcija in modernizacija žage Mušenik	32.600.000 din
— investicije v mehanizirano skladišče oblovine	48.643.000 din
— rekonstrukcijo in modernizacijo TP Pameče	39.952.000 din
— predstavitev in modernizacija TSP Radlje	132.310.000 din
— rekonstrukcija in modernizacija v Novi opremi	24.568.000 din
Naložbe v osnovna sredstva	278.073.000 din
— TP Pameče	8.000.000 din
— TSP Radlje	45.000.000 din
— Novi opremi	5.000.000 din
Naložbe v trajna obratna sredstva	58.000.000 din

V letu 1980 pa so predvidene samo še naložbe v povečanje trajnih obratnih sredstev pri TP Pameče v višini 7.400.000 din in pri Novi opremi v višini 5.200.000 din.

Skupna vrednost predvidenih večjih investicijskih naložb za delovno organizacijo v letih 1978, 1979 in 1980 znaša:

	V osnovna sredstva	V pove- čanje trajnih obratnih sredstev	Skupaj
— rekonstrukcija in modernizacija žage Mušenik	50.000.000		50.000.000
— predstavitev in modernizacija žage Vuhred	61.453.000		61.453.000
— investicije v mehanizirano skladišče Vuhred	48.643.000		48.643.000
— rekonstrukcija in modernizacija TP Pameče	81.438.000	18.400.000	99.838.000
— rekonstrukcija in modernizacija TP Prevalje	35.473.000	10.485.000	45.958.000
— predstavitev in modernizacija TSP Radlje	148.423.000	45.000.000	193.423.000
— rekonstrukcija in modernizacija razširitev oblaginjenega pohištva in poliretanskih izdelkov v Novi opremi	30.318.000	10.200.000	40.518.000
Skupaj	455.748.000	84.085.000	539.833.000

Vsporedno s temi investicijami bodo v letu 1979 in 1980 potekale še ostale investicije v gozdno-kamionske ceste in nabave strojne opreme po srednjeročnem planu.

Obrazložitev večjih investicij:

1. Izgradnja lesno-predelovalnega kompleksa na lokaciji Vižin-ga—Radlje (predstavitev TOZD žaga Vuhred, TSP Radlje in proizvodnja lesnih proizvodov iz TOZD TO Podvelka ter zgraditev mehaniziranega skladišča oblovine).

Namen investicije:

- preselitev obratov na primerno lokacijo,
- modernizacija proizvodnje z odpravo tehnološke zaostalosti,
- boljše koriščenje surovine, povečanje produktivnosti dela, zmanjšanje stroškov proizvodnje in s tem zagotovitev boljšega poslovanja,
- koncentriranje proizvodnje in s tem zmanjšanje transportnih, energetskih in drugih stroškov,
- zagotoviti proizvodnji oken dovoljno količino žaganega lesa zahtevane kvalitete in dimenzij (namensko žaganje s hlodovnimi tračnimi žagami),
- ustvarjanje pogojev racionalni delitvi dela med gozdarstvom, primarno predelavo lesa in finalno predelavo lesa,
- ustvarjanje pogojev za medsebojne dohodkovne odnose,
- zagotovitev delavcem boljše pogoje dela in večjo varnost pri delu,
- zaposlitev viška delovne sile na manj razvitem območju in hitrejši napredek gospodarstva v občini Radlje.

2. Rekonstrukcija in modernizacija TOZD žaga Mušenik

Namen investicije:

TOZD Žaga Mušenik ima stroje in opremo popolnoma iztrošeno in obstaja resna bojazen, da bo ob večji okvari moral TOZD ustaviti proizvodnjo. Z nameravano investicijo bomo izvršili rekonstrukcijo celotnega obrata, razen skladišča žaganega lesa. Namen investicije je predvsem modernizacija proizvodnje z odpravo tehnološke zaostalosti (razrez hlodovine s hlodovnimi tračnimi žagami), boljše količinsko izkoriščanje surovine (6—7 %), namensko žaganje — s tem tudi boljše kvaliteto izkoriščanje lesa, povečanje produktivnosti dela, zagotovitev delavcem boljše pogoje dela in večjo varnost pri delu itd.

3. Rekonstrukcija in modernizacija obrata za proizvodnjo furniranih vratnih kril v TOZD TP Prevalje.

Namen investicije:

- sanacija TOZD TP Prevalje,
- modernizacija in sinhronizacija proizvodnje z odpravo tehnološke zaostalosti,
- sprememba rekonstrukcije vratnega krila (lesonitno rešetko bomo zamenjali s papirnatim satovjem,
- boljše koriščenje surovine, povečanje produktivnosti dela, poslovanja,
- zmanjšanje fizičnega napora, zagotovitev boljših pogojev dela in večjo varnost pri delu,
- povečanje proizvodnje na 200.000 furniranih vratnih kril in s tem zagotovitev prodaje furniranih podbojev v TOZD TP Pameče.

4. Rekonstrukcija, modernizacija in razširitev proizvodnje furniranega stavbnega in ploskovnega pohištva v TOZD TP Pameče.

Namen investicije:

- odprava pomanjkljivosti v proizvodnji kot je: prostorska utesnjenost (strojni oddelek, furnirnica, montaža), neprimerni pogoji dela (furnirnica), veliki stroški notranjega transporta itd.,
- modernizacija in sinhronizacija proizvodnje z odpravo tehnološke zastarelosti (strukturiranje, luženje itd.),
- zagotovitev možnosti proizvodnje kompletnega programa furniranih vratnih kril, furniranih oblog, furniranih podbojev, rolo omari in ploskovnih elementov,
- boljše koriščenje surovine in povečanje produktivnosti dela,
- zagotovitev zadostnih količin pripravljenih furnirski listov za TOZD TP Prevalje.

Plansko-analitski in
programsko-razvojni sektor

En pušelj za jubilej Lesne

Organizatorji proslave 30-letnice LESNE, Slovenj Gradec, so zadrževali, da bodo to slavlje priredili v skromnem obsegu. A so se zmotili. S sodelovanjem obmejnih enot JLA in združena s svečanim sprejemom mladih v LESNI in v obmejnih enotah JLA v ZK je potekala proslava ob bogatem programu in v nadvse svečanem vzdušju. V veliki športni dvorani so odmevali mogočni zvoki pihalnega orkestra ljubljanskega armadnega območja, grla priznanih solistov so dala vse od sebe, sodelavci Lesne in pavri iz Radelj ter Šentanevski pavri so nam zapeli. Med slavnostnimi nagovori so nastopali recitatorji, manjkalo ni obširno poročilo predsednika centralnega delavskega sveta o razvoju in delu LESNE. Udeležba je bila razveseljiva. Prostorna dvorana je bila polna: številnim sodelavcem LESNE so se pridružili pavri iz vseh koroških občin, prišli so zastopniki družbenopolitičnih organizacij in visoki predstavniki JLA.

V tem prazničnem vzdušju sem bil ganjen. Misli so se mi s filmsko naglico prepletale, spomin je segel daleč nazaj. Najraje bi stopil pred mikrofona in povedal, kaj mislim, toda naprej določen program ne smem motiti. Sicer pa je bolje, da te misli zapišem v našem glasilu. Pisana beseda je namreč trajna in je ne more nihče spreminjati.

Pri gospodarjenju s privatnimi gozdovi smo šli skozi razna obdobja, iskali smo oblike, ki bi bile sprejemljive za kmeta v smislu socialističnih načel. Doživeli smo tudi čas, ko odnosi med gozdarji in kmeti niso bili najboljši, ko smo imeli gozdarje le za biriče ali policaje. Vzrok temu je bila obvezna oddaja

lesa in nepravilen odnos do kmeta. Toda pustimo to. To je že zgodovina, po svoje upravičena.

Mnogo bolj važno je to, da so zdaj odnosi med kmeti in gozdarji na najboljši poti. Poleg svoje strokovne službe imajo gozdarji posluh tudi za druge probleme, ki tarejo kmete. To so dokazali tudi z dejanji. Samoupravni odnosi, ki so pri gospodarjenju s privatnimi gozdovi prisotni že vrsto let, so rodili sadove, na katere smo lahko upravičeno ponosni in od katerih imamo korist mi sami kakor tudi širša družba. Tisočpetsto kilometrov gozdno-kamionskih cest, kolikor jih je zgrajenih na območju našega gozdnega gospodarstva, je naša velika delovna zmaga, ki ima korenine v samoupravnih odnosih. Kmetje smo utemeljevali potrebo po povezavi z dolino, strokovnjaki Lesne so nam pomagali strokovno. Zbirali smo denar v štirih oblikah in gradili ceste. Prostovoljna višja stopnja biološke amortizacije, samopriskrba, letni dobiček in krediti — po teh virih smo zbirali denar, ki je bil strogo določen za gradnjo cest. Naj se čuje to kot samohvala ali ne, toda resnica je, da ima Gozdno gospodarstvo Lesna Slovenj Gradec v SR Sloveniji zgrajenih največ cest, ki povezujejo med sabo kmetije, in so tako hriboviti in odročni kraji povezani z dolino. Kakšen napredek pomeni to za kraj, menda ni treba posebej poudarjati.

Poudaril pa bi rad nekaj drugega. Kmečki ljudje smo težko sprejemljivi za vse, kar je novega, ni nas lahko vselej pripraviti od tega, da bi sprejeli nove oprijeme v kmetijski proizvodnji ali kakšne druge novotarije. Že po naravi smo nezaupljivi,

kajti v preteklosti je bil kmet že večkrat prevaran. Zategadelj je tem bolj pohvale in občudovanja vredno, da smo prav kmetje bili tisti, ki smo se pri zbiranju denarja za skupne koristi znašli, bili složni in vselej pripravljeni žrtvovati svoje skromne denarne prispevke na napredek kraja! Morda smo v tem oziru lahko za zgled nekaterim zaposlenim v organizacijah združenega dela, ki nikakor ne odstopajo od svojega letnega dobička in se za dosego tega cilja nekateri poslužijo celo metod, ki v naši samoupravni socialistični družbi nikakor niso pri-

merne. Če bi tudi kmetje bili v tem oziru tako nepopustljivi, ne bi bilo v naši koroški regiji toliko cest! Vse so bile zgrajene za kmetov denar; naj je bil zbran v kateri koli obliki, bil je odtegnjen od cene za les. Tudi kmetu bi krvavo prav prišel denar, ki mu pripada kot letni dobiček, ali za les, ki ga v celoti da kot samopriskrba, kakor tudi občuten odtegljaj pri vsakem kubiku prodanega lesa. Že davno pa smo prišli do spoznanja, da skupne koristi prednjačijo pred osebnimi, da je denar, ki ga nekam skupno naložiš — morda ga še oplemenitiš z družbenimi sredstvi, le ni stran vržen, temveč se bogato obrestuje! V tem smislu delamo pri gospodarjenju s privatnimi gozdovi že petnajst let in uspehi niso izostali. Samoupravne dogovore in odnose smo poznali in izvrševali že takrat, ko še le-ti niso bili zapisani v zakonu o združenem delu!

Želja nas vseh je, da bi na teh že ustaljenih odnosih Lesna — privatni kmetje, gospodarili še naprej!

Ajnžik

LESNA V OKVIRU RAZSTAVE TEHNIKA ZA OKOLJE '78

Razstava mednarodnega obsega, ki je potekala tudi pod naslovom »Sonce — čista energija« na GR v Ljubljani od 8. do 12. maja letos, je bila proti vsem pričakovanjem zelo dobro obiskana in izredno živahna. Ves teden so potekali razburkani strokovni pa tudi komercialni pogovori.

Paviljon B, posvečen sončni energiji kot enemu vse bolj zanimivih virov čiste energije, prikaže na eni strani solarne kolektorje, s katerimi želimo akumulirati praktično neomejen vir sončne energije, na drugi strani pa spekter proizvajalcev, ki se s svojimi proizvodnimi gradbenimi artikli trudijo doseči čim manjše toplotne izgube v »stenah«, ki nas obdajajo. Na ta način podaljšujemo življenjsko dobo virov klasične energije, ki naj bi po napovedih strokovnjakov pošla že v naslednjih treh stoletjih. Potrebno je torej na-

slednje: pospešeno razvijati solarne kolektorje in doseči dovolj kvalitetne čiste energije, na drugi strani pa razvijati tehnologijo vseh gradbenih materialov in s tem preprečiti razmetavanje z dragoceno energijo — sedanjo in bodočo sončno; istočasno pa ustvariti zdravo in lepo okolje za dobro počutje ljudi.

Lesna Slovenj Gradec je prikazala v okviru razstave na svojem prostoru nekaj novih vrst zasteklitve IZOLIR oken z dvo- in troslojnimi termoizolacijskimi šipami. Največ zanimanja je poleg prikazanega rednega proizvodnega programa INTRO in IZOLIR bilo za tako imenovani novi IZOLIR 3210 (3 sloji, 2 distančni-ka širine 10 mm), s katerim dosežemo izredno dober koeficient toplotne prevodnosti $k = 1,60 \text{ kcal/m}^2\text{h}^\circ\text{C}$ ali

(Nadaljevanje na 4. strani)

STROKOVNA

EKSKURZIJA

DIT

Po osmih letih so se člani društva inženirjev in tehnikov gozdarstva in lesne industrije zopet odpravili na strokovno ekskurzijo v inozemstvo. V šestih dneh so prepotovali čez dva tisoč kilometrov dolgo pot skozi pet držav.

Pričeli so na domačih tleh. V Ajdovščini so si ogledali tovarno povišstva LIPA. V tovarni so jih prijazno sprejeli, jim razložili svoj dosedanjí razvoj in njihov program dela, jih seznanili s svojimi uspehi in težavami. Med drugim so povedali, koliko dajejo gozdarjem za les, svoje mnenje o interni banki, razgovorili so se o skladih in osebnih dohodkih ter podobno. Med ogledom tovarniških obratov, kjer izdelujejo v glavnem stilno pohištvo v malih serijah, niso pozabili pohvaliti naprave za letvičenje in razletvičenje rezanega lesa, ki jim jo je izdelala tovarna oprema pri rudniku Mežica. Pravijo, da bi brez nje v njihovi žagi zelo težko shajali in da jih rešuje mnoge fizične dela. Leta 1975 so na sejmu pohištva in opreme v Beogradu prejeli za svoje izdelke priznanje »zlati ključ«. Pri prodaji svojih oblažinskih sedežev so se spomnili tudi Aristotela: »Če sediš in počivaš, duša postane razumna.«

Opoldne prvega dne so v Novi Gorici prestopili jugoslovansko italijansko mejo. Skozi morje vrtov in vinogradov so se mimo Verone in Milana popeljali do Aoste. To je severozahodno italijansko turistično mesto z dvaintrideset tisoč prebivalci, ki so večinoma francoskega porekla. Bil je zgodnji poletni večer. Po celem mestu je snežilo v velikih in majhnih puhastih kosmih. Veter je raznašal belo predivo po vseh ulicah, hotelih, jedilnicah in skozi odprta okna tudi v spalnice. Končno so ugotovili, da odpada puh od dozorevajočega semena topole, ki jo Italijani sadijo kar vsepo vprek.

Vreme je bilo naslednji dan izredno lepo, kot nalašč za ogled nacionalnega parka Grand paradiso. Ta največji nacionalni park Italije obsega 585 kvadratnih kilometrov in leži skoraj ves nad 1500 m nadmorske višine, najvišji vrh pa doseže 4061 m. Dve dolini tega parka so si ogledali isti dan. V prvi so se srečavali v glavnem s kozorogi in gamsi, ki

so v čredah pozirali fotograf-skim kameram kar na bližini sedem metrov. Že od leta 1922, odkar obstaja to zaščiteno področje, ni v tem predelu počila puška. Prepovedan je vsak odstrel, lovijo pa žive kozoroge in gamse za živalske vrtove ali za kolonije, ki jih potem nasadijo kjer drugje. Lastnik tega parka je bil prej kralj Viktor Emanuel III., ki pa ga je leta 1919 odstopil v oskrbovanje državi. Za vzdrževanje in red skrbi danes v tem parku šestdeset gozdnih čuvajev in devet strokovnjakov ter uradnikov. V drugi dolini so si naši popotniki ogledali botanični vrt, ki pa je v glavnem šele v nastajanju. Očesna paša in doživetje v tem italijanskem narodnem parku je bilo enkratno.

Da bi bil naslednji dan še bolj vznemirljiv, so Drago, Hubert in vodič Jože že zvečer domov grede snovali majhno spremembo programa: namesto čez gorski prelaz Sv. Bernarda naj bi v Švico odpotovali čez Mont Blanc. Z gondolo namreč, z italijanske strani gor in po francoski dol v Chamonix. Avtobus pa bi poslali prazen skozi mont-blanski predor. Žal se načrt ni uresničil; v višinah je bila megla in na turističnem uradu so tako namero odsvetovali. V Chamonix pa so vseeno pokukali. V Courmayeurju so zapustili Italijo in skozi najdaljši cestni predor na svetu (pod Mont Blanc, 11,6 km) prišli v Chamonix. Kakšni ledeniki vsepo vsod naokoli! Na previsih se lomi menda tisoč let star sneg in led, debel kdo bi vedel koliko deset metrov. Sneg in led tu nista več bele barve, postajata sinjmodra.

Nepotešeni po gorskih višavah so jo naslednji dan ali prvi dan v Švici mahnili pod slavni Matterhorn (4478 m). Pa ne peš. Z gorsko železnico na zobato kolesje, v nizkih čevljih in s samo srajco na sebi. Hopa! Vsi so bili seveda tudi v hlačah. Gorske vence je od časa do časa zalivala megla pa jo je veter spet odpihnil za neznane gorske očke. Vrh Matterhorna se je prikazal le od časa do časa. Dveurni počitek ob hotelu na gornji postaji gorske železnice je hitro minil in spet so se spustili nazaj dol v Zermat, kjer na močnem pokopališču počivajo

Gorska železnica pod Matterhorn

vse žrtve Matterhorna iz švicarske strani.

Ceprav je dolina Wallis stisnjena med Bernske in Peninske Alpe, je zelo topla in ima malo padavin. Tu pridelujejo Švicarji obilico grozdja. Trta uspeva tudi do višine tisoč metrov nad morjem. Vsa dolina je posajena z monokulturo vinske trte. Zares delovni Švicarji: če le morejo med skalovjem v strmini obdelati nekaj kvadratnih metrov zemlje ali v skalo nanositi prsti, že zasadijo trto. Vsako leto znosijo od spodaj zemljo navzgor, ker jim jo je čez poletje odneslo deževje. Le največje strmine prepuščajo gozdu. V dolini Wallis namreč.

V Bernu je bilo časa le za pre spati. Najmanj utrujene je zvečer zvalila pred svoje izložbe še najlepša švicarska ulica in prazkošno osvetljena katedrala. Naslednji dopoldan so si med potjo do Züricha ogledali gospodarjenje v švicarskem ravninskem gozdu. Vodja tega gozdnega obrata jim je natančno razložil problem zaščite mladja pred divjadjo je močno poudaril. Brez žične ograje sploh ne morejo v tem gozdu določeno površino bodisi naravno bodisi umetno obnoviti. Popoldne so se v bližini

ni Züricha ustavili v učnem gozdu tamkajšnje gozdarske fakultete. Prof. dr. Leibundgut jim je med dveurnim pohodom skozi učni gozd povedal in pokazal marsikaj zanimivega iz njihove raziskovalne in gospodarske prakse. Petdeset let že gospodarijo v tem učnem revirju, ki je velik 350 ha in služi v glavnem študentom gozdarstva za vaje, za gozdarsko znanstvene raziskave ter za vzorčni objekt, kako je treba gospodariti z gozdom.

Za poslednjo prenočitev na svojem potepu so si izbrali eno izmed najmanjših držav na svetu Liechtenstein, ki meri 157 kvadratnih kilometrov in ima 21.000 državljanov. Preživljajo se v glavnem s turizmom, s precizno mehaniko in tiskanjem pošt-nih znamk. V Buchsu so staknili star, a prijeten hotel, s katerim gospodarji naša Slovenka. Odkrili so tudi Toneta, enega od svojih sopotnikov, in datum njegovega rojstva. Zaman so cariniki naslednji večer brskali na mejnem prehodu na Holmcu po naših malhah za digitroni in urami. Ni jih bilo pa tudi švicarskih frankov ni bilo več v žepih, vsi so ostali prejšnji večer v predalih točilne mize Angelcinega hotela, komaj za kakšno igračo je še ostalo.

Eden od osemtridesetih je bil Andrej Šertel.

Med počitkom v nacionalnem parku

V imenu delovnih ljudi in kmetov kooperantov
Lesne Slovenj Gradec smo poslali VIII. kongresu
ZKS pozdrave in sprejeli naslednjo zahvalo:

Centralni komite Zveze komunistov Slovenije se
vam v imenu VIII. kongresa ZKS zahvaljuje za
pozdrave oziroma čestitke, ki ste jih poslali
kongresu.
Vaše sporočilo smo sprejeli kot spodbudo za delo
kongresa. Vsem, ki smo prevzeli nove dolžnosti, pa
pomeni tudi obveznost, da se odločno borujemo za
uresničenje stališč in sklepov osmega kongresa.

Tovariški pozdrav!

Predsednik centralnega komiteja ZKS
France Popit

Ljubljana, aprila 1978

PRIZNANJE

Zvezni izvršni svet je 16. junija 1978 dal štabu civilne zaštite
pri delovni organizaciji LESNE zvezno priznanje za dosežene
rezultate pri razvoju civilne zaštite. Priznanje nam je tudi
vzbudilo za delo na področju naše samozaščite vnaprej.

Samoupravni hrupneži

Odločno smo krenili po poteh nove ustave, zakon o združenem delu nam je kompas, vodilo, sredstvo v spopadih s tehnomenožerskimi silami, konzervativnimi stagniranci in drugimi, ki nove smeri nočejo sprejeti ali pa jo, kar je še huje, sprejmejo le navidezno. Varovati se moramo takih navideznih samoupravljalcev, ki tudi pod zastavo samoupravljanja delajo proti njemu. Taki »navidezniki« so radi glasni, še posebno na sestankih, radi se sklicujejo na samoupravljanje in druge naše vrednote. Zelo so zgovorni, posebno takrat, kadar zavohajo kakšne osebne koristi. »Kratite mi samoupravne pravice, ali imamo samoupravljanje ali ne, ali smem govoriti ali ne itd.« Uporabljajo seveda tudi lepe parole in citate.

Zelo so hrupni. Pozabljajo le, da delavci hitro razpoznavajo, kdo je resnično za izvirne delavske interese, kdo spoštuje delavca in delo, kajti beseda pravih delavcev je preprosta, poštena, jasna, preudarna in tudi težka. Takšna je, kot so jo imeli že

naši predniki pod lipo, ko so zborovali. Kdor je pod lipo kaj rekel, je tudi nekaj pomenilo, imelo je težo in smisel, ni ovinkaril, kdor pa ni kaj vedel, je bil tiho.

Pa še eno lastnost imajo »samoupravni hrupneži«, da radi iščejo napake na drugih, da intrigirajo, spletarijo in prav do tega moramo biti delavci še izredno previdni, ker je intrigant nevaren kot diverzant, intriga pa lahko nevarnejša kakor puška med vojno.

Zaključek: samoupravljanje je naš temeljni družbenoekonomski odnos, ki smo ga plebiscitarno sprejeli, nova ustava, zakon o združenem delu in kongresne usmeritve ZKJ pa sredstva za doseg cilja — samoupravljanje. Zgovorno pa si moramo dopovedati, da cilji ne bodo uresničeni samodejno brez našega stalnega prizadevanja in boja ob stalnem odkrivanju, kaj je resničnega, pristnega in kaj navideznega.

Jure Šumečnik

Tudi med nami so ljudje, ki so za svoje delo prejeli državna odlikovanja

V počastitev praznikov OF in 1. maj je bila v mesecu aprilu svečana seja družbenopolitičnih organizacij Tovarne pohišta Prevalje.

Sejo je začel predsednik osnovne organizacije sindikata Ivan Lapuh. V svojem govoru je na kratko opisal delo družbenopolitičnih organizacij, omenil revolucionarne dogodke preteklih let in revolucijo naših rojakov onstran meja, ki se še vedno nadaljuje. Svoj govor je zaključil z besedami: »Bodimo enotni, kajti le v enotnosti je sloga in moč delovnih ljudi.«

Osrednja točka dnevnega reda je bila podelitev državnih odlikovanj delavcem, ki jih je odlikoval tovariš TITO za dolgoletno delo na družbenopolitičnem področju. Odlikovanja je podelil predsednik občinske skupščine občine Ravne na Koroškem Rudi Vrčkovnik.

Red dela s srebrnim vencem sta prejela ANGELA VALENTE in FRANC ZORMAN.

Odlikovanje red za delo je prejela ELIZABETA KOK, z medaljo zasluge za narod pa so bili odlikovani ŠTEFAN BENKO, HERMAN KOPRIVNIK in IVAN LAPUH.

Ob zaključku svečane seje je Rudi Vrčkovnik čestital nagajencem in dejal, naj jim bodo ta odlikovanja vzpodbuda za nadaljnje delo na delovnem mestu in v družbenopolitičnih organizacijah.

Ida Robnik

Svečana seja družbenopolitičnih organizacij v tovarni pohišta Prevalje

Naši delavci so prejeli državna odlikovanja. Odlikovanje je podelil predsednik skupščine občine Ravne Rudi Vrčkovnik

Problemi sodobnega kmetijstva

Gledam na neko mrko, skoraj že dotrajno podrti staro kmetijo, iz katere bi se že morda le dalo kaj takega narediti, kar bi lahko koristilo ljudem na tej kmetiji. Vse je tiho, le v kuhinji sključena stara ženica kakšnih osemdesetih let kuha večerjo za starca, ki na dvorišču cepa velika polena suhih brezovih drv.

Le zakaj sta doma le ta dva, kaj nimata otrok, ki jima bi lahko v tej bedi in samoti priskočili na pomoč ter jima pomagali? Ne, ni tako, otroke že imata, mati jih je povila celo kopico, kar sedem, ampak otroci so že odrasli in odšli v dolino, kjer

so si tudi sami ustvarili družino ter si poiskali boljše delo, kot pa je tu na kmetiji.

Zdi se mi, da bi bilo bolje, če bi ostali doma, si preuredili kmetijo in pametno zagospodarili. Če bi doma ostal vsaj eden od sedmih otrok, bi tudi očetu in materi ne bilo treba toliko garati in trpeti.

Danes se nekateri izšolajo za poklicne kmetovalce, vse imajo urejeno in živijo prav tako, če ne še boljše od tistih v dolini, ki delajo v tovarnah. Tudi ti gospodarji na kmetijah si nabavijo stroje, ki namesto njih opravljajo vsa težja dela. Imajo traktorje, ki jim orjejo polja, si

lose, ki jim shranjujejo krmo, obračalnike za obračanje sena, stroj, ki jim odvažajo gnoj, stroje, ki jim žanjejo žita, pobirajo krompir in še mnogo drugih pridelkov, vse je modernizirano. Toda včasih vse ni šlo tako preprosto. Vsa dela so opravljali ročno, zato so kmetje zgodaj vstajali in pozno legli k počitku. Zgarane roke so jim vse otrdele od napora. Danes ima pameten gospodar ali pa vsaj nekateri od teh manj žuljave roke od delavca v tovarni.

Včasih pa so bili tudi taki ljudje, ki so pošiljali pametnejše sinove v šole, mlajši pa, ki je bil malo bolj neumen, je gospodaril doma. To-

da, kako naj gospodarji takšen, ki ne ve, kako naj pravzaprav gospodarji. Kmetija bi mu prej ali slej propadla, kam naj pa potem gre, saj nima kam. Prosjačiti ne more, v tovarno tudi ne more, ker nima prave izobrazbe. Danes sprejemajo v tovarne samo kvalificirane delavce, ki vedo, kako se mora upravljati s strojem, za katerim dela.

Danes ni več takšnih, ker so pametnejši prevzeli kmetije v roke in pametno gospodarijo in dobro živijo, ker se znajdejo v poslih na kmetiji.

Darja Goričan, 7. r.

Melanija Černe

MELANIJA ČERNE

V nedeljo 25. 6. 1978 je umrla Melanija Černe. Od ustanovitve podjetja, kmalu po vojni, do upokojitve je delala pri nas.

Bila je pridna, vestna delavka in dobra delovna tovarišica. Njena življenjska pot nam je poznana. V vencu njenega življenja je bilo med rožami tudi veliko trnja.

Nismo te klicali Černe, niti Melanija, za nas si bila Melčka. Vedno dobra in pripravljena pomagati.

Prizadeti ob tvojem nepričakovanem slovesu ti želimo miren počitek, mi pa te bomo ohranili v trajnem spominu.

Š. J.

Cvetka Mlinar

MLINARJEVA CVETKA

Na pragu v cvetje odetega maja si se morala vrniti k svojemu izvoru, v naročje matere zemlje.

Ves denar v zdravstvenih skladih ni pomagal, zaman je bilo znanje, pripravljenost in trud zdravstvenih delavcev. Neizmerljiva ljubezen, skrb tvojih domačih nista mogla ustaviti usode. V Svico bi morala iti, tam naj bi te operirali in tvoj mladi brat bi ti daroval del sebe. Vse je bilo prepozno.

Komaj dopolnjenih 21 let, srce polno želja, načrtov, pričakovanj in upanj je obstalo. V majskega dnevu le še turobna: spomladi vse se veseli...

V črtno je zavil tvoj dom pa tudi mi, ki smo blizu tebi, tvoji družini.

Mlinarjevi družini, sorodnikom in prijateljem iskreno sožalje.

Š. J.

Kako čimprej ozdraveti?

Bolezen ni nikoli dobrodošla, če pa te zajame, jo je potrebno premagati. Kako? Z injekcijami, tabletami ali še s čim drugim? Da. Dobra volja in želja po delu, ki ti je tudi bolezen ne more odvzeti, je pot k čim hitrejšemu okrevanju. To so dokazali otroci slovenjegraške bolnišnice, ki so v času svojega bivanja v bolnici ustvarjali pod vodstvom likovne pedagoginje Brede Celcerjeve likovna dela. Dnevi, ki bi bili v poteku zdravljenja za otroke naporni in dolgočasni, so tako bili bolj pestri in izpolnjeni z ustvarjalno radostjo.

Zadovoljstvo otrok pa je gotovo še večje, če lahko svoja dela pokažejo še drugim. Tudi nam so poslali nekaj svojih izdelkov, izmed katerih objavljamo naslednje:

Partizanski kurir, ki jo je izdelal učenec Franc Kadiš, star 13 let, ex libris trinajstletne Jane Režonja, ki je prejela posebno nagrado na razstavi ex librisov, in ex libris Dagma Blatnika.

Ida Robnik

KMETIJCU V SLOVO

Dragi Lipi!

Tvoj nenaden odhod, ki je udarec za tvoje svojce in sorodnike, je globoko prizadel tudi vse številne sodelavce v KZ Dravograd, kakor tudi vse tiste, s katerimi si sodeloval v družbenopolitičnih organizacijah.

Ta žalostna vest pa je hudo odjeknila tudi preko mej zadruga in občine Dravograd. Bliskovito se je širila po vseh treh dolinah: dol za Dravo do Podvelke, po Mislinski dolini do Dolčca, po dolini Meže, kjer je najprej pretresla tvojo rojstno hišo pod Brnjevno goro; od tod je poletela po kmetijah pod vznožjem Uršlje gore in dalje po dolini, dokler se ni odbila ob strmih stenah mogočne Pece. Hitro se je širila od kmetije do kmetije in zastavila najprej vprašanje: »Ali je mogoče?« Bilo je, kajti novica, da to ni res, ni hotela priti.

Dragi Lipi! Bil si kmetijc v pravem pomenu besede, kmetijc tiste generacije, ki je v razvoju našega kmetijstva orala ledino. Pionir našega zadrugištva in vodilni zadrugi delavec od prvih zametkov zadruga, pri tem delu si se ves razdal. Kolikokrat si nam bil opora na raznih srečanjih v Dravogradu, na Prevaljah, v Slovenj Gradcu ali v Mariboru, kjer so nam, ki nismo mogli vsega razumeti, solili pamet! Prav gotovo ni bilo takrat lahko za kmetijce, ki so bili nekakšni posredniki med kmeti in družbo, ki je nameravala kmete združiti v obliki, ki za kmete ni bila sprejemljiva. Iskali smo oblike, zasnovane na socialističnih načelih in se zaustavili pri kooperacijskih odnosih kmet-zadruga. Prepričevati, pojasnjevati, delati. Morda ti je bilo v gotovih trenutkih žal, ker si šel v kmetijsko smer, vendar so te uspehi, ki jih naše kmetijstvo počasi, a vztrajno žanje, tolažili, da poklica, do katerega si imel veselje, nisi zgrešil. Preusmerjene kmetije, hektolitr mleka in tone mesa, to so vsekakor uspehi, s katerimi smo lahko ponosni. Vse to je sad dela tudi tistih, ki s svojim strokovnim znanjem stojijo kmetom ob strani.

Za ta poklic si se odločil v letih, ki za kmete niso bila perspektivna, ko do kmetijstva kot gospodarske panoge niso bili pravilni odnosi. V vsestranskem razvoju in napredku v naši socialistični samoupravni družbi je tudi kmetijstvo dobilo tisto mesto, ki mu z ozirom na delež, ki ga družbi prispeva, tudi gre. Kot kmetijski pospeševalec stare generacije si znal te uspehe tem bolje ceniti, saj si se dobro zavedal, kako težka je bila pot, da so primitivno kmečko orodje zamenjali sodobni kmetijski stroji.

Dragi Lipi! Naj bodo te skromne vrstice priznanje vseh tistih kmetov, ki znajo ceniti tvoje pionirsko delo v zadrugištvu in v kmetijstvu! Ti se pa odpodij!

Ajnžik

Trideseta obletnica industrijskega gasilskega društva TOZD žaga Mušenik

V Črni na Koroškem je industrijsko gasilsko društvo pri tozd žaga Mušenik v soboto 24. junija 1978 proslavljalo tridesetletnico svojega obstoja. Proslavo so združili s petnajstim gasilskim tekmovanjem gasilskih društev pri lesnoindustrijskih tozdih LESNE. Na tekmovanju so sodelovale desetine gasilcev iz žage Mislinja, žage Otiški vrh, žage Mušenik, žage Vuhred, tovarna stavbnega pohištva Pameče tudi z žensko desetino, tovarna stavbnega pohištva Prevalje, tovarna stavbnega pohištva Radlje, tovarna ivernih plošč Otiški vrh ter tovarna oken iz Podvelke. Slavnostni govornik na proslavi je bil direktor tozd žage Mušenik Mirko Verdnik, vsem gasilcem pa je čestital na tekmovanju generalni direktor LESNE inž. Peter Planinšec.

Tekmovanje se je odvijalo v neprestanem nalinu, vendar so tekmovalci vztrajali do kraja. Ob tej priložnosti je tovariš Stanko Jamer v imenu občinske gasilske zveze Ravne na Koroškem podelil najbolj zaslužnim gasilcem iz Mušenika republiško in občinsko priznanje. Tovariš Kolman Jože, poveljnik Mušeniških gasilcev, je podelil diplome svojim članom za njihovo trideset, dvajset in desetletno sodelovanje. Tovariš Gorišek Jože pa je v imenu Gasilskega društva iz Črne podelil mušeniškimi gasilcem spominsko darilo.

Na kraju se je predsednik centralnega delavskega sveta pri LESNI Karl Dretnik zahvalil vsem nastopajočim za uspešno izvedeno tekmovanje. Rezultati tekmovanja so naslednji: 1. mesto: tozd žaga Mislinja, 2. mesto: tozd tovarne stavbnega pohištva Radlje, 3. mesto: tozd žaga Otiški vrh...

Andrej Šertel

Štab civilne zaštite pri Delovni organizaciji LESNA Slovenj Gradec je v petek 23. 6. 1978 popoldne zelo uspešno izvedel vaje, ki so se nanašale predvsem na pripravljenost in usposobljenost ter preizkus zvez, tako na skupnih službah kot pri vseh tozdih v delovni organizaciji. Pri vaji je sodeloval tudi slovenjegraški občinski center za opazovanje in obveščanje ter letala Koroškega letalskega centra iz Slovenj Gradca.

Andrej Šertel

Razmišljam

Mnogi ljudje odmetavajo kruh, a veliko ljudi je lačnih.
Ljubezen je, če nekemu zaupaš, če si mu zvest prijatelj, če ti ni všeč le zaradi zunanosti, ampak tudi zaradi značaja in če si se zanj pripravljen žrtvovati.
Dobrota je, če komu kaj dobrega storiš ali pa mu daš, kar potrebuje.
Tišina je, kadar tovariš odpre redovalnico in začne spraševati.
Glas goloba je poziv za spravo.
Glas mravelj je glas nepremagljive narave.
Glas ljudi je občutek, da nisi sam.
Glas srca je vez med ljudmi.
Knjiga je ogledalo človekove notranjosti.
Rdeč cvet je kakor kri padlih junakov.
Kaplja dežja je kot solza.

Duška Meh,
8. r. OŠ Franja Vrnčiča

Koroški turistični teden

Letos bo v Črni na Koroškem že triindvajseti Koroški turistični teden. Turistično praznovanje naše Koroške bo od 13. do 20. avgusta. Spet bodo kmetje iz Mežiške doline pripravili pod pokroviteljstvom svoje kmetijske zadruge Trata na Prevaljah pester sprevod, v katerem bodo prikazali svoja nekdanja in sedanja dela, tekmovali bodo harmonikarji in predice, peli bodo pevci, dramo KASTELKA pa bodo na prostem odigrali Črnjani. Za zaključek turističnega tedna bodo tekmovali lovci, pa tudi najbolj obiskano prireditev tedna — tekmovanje gozdnih delavcev — bodo letos zopet priredili.

Odločite se kdaj v teh dneh v Črno.

ODGOVOR kmetu kooperantu OBRATA ZA KOOPERACIJO Ravne na Koroškem, ki se je zanimal za izredni študij na šoli za kmetovalce:

Na srednji kmetijski šoli v Mariboru z dislociranim oddelkom na Muti do sedaj ni bilo zanimanja za izredni študij, zato se takšna oblika študija na tem področju pri nas še ni uveljavila.

Kandidati, ki bi si želeli pridobiti znanje s področja kmetijske proizvodnje, imajo možnost obiskovati šolo za kmetovalce, ki je organizirana na Muti. Šolanje traja dve leti, in sicer dvakrat po šest mesecev v zimskem času. Pogoji za vpis v to šolo je dokončanih sedem razredov osnovne šole. Kandidati, ki nimajo dokončane osnovne šole, imajo tudi možnost dokončati zadnji razred osemletke.

Uredništvo

ŠPORT IN REKREACIJA

Mojstrski kandidat in prvak Lesne

Rudi Mori je naš delavec, zaposlen v TOZD tovarna ivernih plošč v Otiškem vrhu. Na turnirjih šahovske sekcije Lesne, ki potekajo po programu, je osvojil naslov prvaka LESNE v hitrem šahu in prejel pokal.

Rudi Mori spada gotovo med najboljše šahiste v koroški šahovski zvezi. Ukvarja se tudi z dopisnim šahom, kjer si je letos pridobil naslov **mojstrski kandidat**.

K uspehu čestitamo vsi delavci LESNE!

Š. J.

Rudi Mori, dipl. inž.

ŠAH

Na hitropoteznem šahovskem turnirju v aprilu je zmagal z minimalno prednostjo Rudi Mori, on je tudi sodil tekmovanje.

Vrstni red je bil naslednji:

Priimek in ime	Točke
1. Rudi Mori	7,5
2. Bernard Rutnik	7

3. Simon Travar	7
4. Maks Nabernik	6
5. Franc Kotnik	5

Stanje točk po 4. kolu:

1. Rudi Mori	38
2. Bernard Rutnik	30
3. Ludvik Kotnik	25
4. Maks Nabernik	24

Ludvik Kotnik

Mesec maj je zame najlepši

Mesec maj, ki mi je prinesel mir in svobodo, je zame najlepši mesec. To je mesec obujanja spominov na dogodke iz preteklih let.

V mesecu maju bo tudi teden Rdečega križa. Ob tej priložnosti bomo proslavili 25-letnico prostovoljnega krvodajalstva.

Krajani Razbora, krvodajalci smo se v mesecu aprilu zbrali pri Pečolarju in pregledali delo preteklih let naše organizacije Rdečega križa. Na naše povabilo se je tega sestanka udeležila tudi Marta Jug, predsednica Občinskega odbora RK Slovenj Gradec. Povedala nam je, kako težak je bil začetek prostovoljnega krvodajalstva. Danes pa lahko ugotovljamo, da se ta humana akcija iz leta v leto bolj ceni.

V krajevni organizaciji Rdečega križa Razbor s tem nimamo problemov. Plan je vsako leto dosežen, tako da smo lahko zadovoljni. Pri tem ne smemo prezreti, da nam že od vsega začetka, to je od leta 1961 dalje, stoji ob strani in nam pomaga Gozdarstvo Slovenj Gradec. To pa je tudi razumljivo, saj je skoraj polovica krvodajalcev delavcev tega podjetja. Vemo, da se kolektiv Gozdarstva Slovenj Gradec zaveda, da bo morda že jutri njihov delavec potreboval kri in je bo tudi deležen.

Za vsestransko razumevanje se odbor Rdečega križa Razbor Gozdarstvu Slovenj Gradec lepo zahvaljuje.

Predsednica RK Razbor
Štefka Melanšek

Ljubo Jasnič v Lesni

Mladina koroške regije je priredila razgovor o aktualnih nalogah ZSMS pred 10. kongresom ZSMS s tovarišem Ljubom Jasničem, predsednikom RK ZSMS in članom CK ZKS.

Po tem razgovoru je bil tov. Jasnič gost naše delovne organizacije. Predstavili smo mu celotno delovno organizacijo od njenega nastanka, sedanost in predvidevano prihodnost. Dokaj popolno predstavilo o naši delovni organizaciji si je tov. Jasnič lahko ustvaril zato, ker si je v spremstvu predstavnikov Lesne ogledal razstavo industrijskih in obrtnih izdelkov v novi športni dvorani. Ta razstava je zajela našo celotno dejavnost, poseben poudarek pa je bil dan razvoju turizma.

Gospodarsko dejavnost in samoupravno organiziranost delovne organizacije Lesne je predstavil Marijan Baškovič, dejavnost turizma Dušan Dretnik, delo družbenopolitičnih organizacij, predvsem ZSM, pa sta predstavila Štefan Dravinski in Zdravko Korošec.

Ljubo Jasnič odhaja na novo službeno dolžnost. Prevzel bo naloge enega od šestih izvršilnih sekretarjev v CK ZKS. Ob tej priložnosti se mu je mladina Lesne zahvalila za uspešno dosedanje vodenje mladinske organizacije, v spomin pa mu predala leseno plastiko, delo našega delavca iz Pameč.

Marijan Baškovič, ing.

Ljubo Jasnič si je ogledal razstavo industrijskih in obrtnih izdelkov v športni dvorani Slovenj Gradec

Krvodajalci iz Razborja

Ste utrujeni od celodnevnega dela? Telesno utrujenost sprošča tudi razmišljanje. Včasih priplava misel sama. Primate za pisalo, zapišite jo in jo odpošljite svojemu VIHARNIKU.

Glasilno VIHARNIK izdaja organizacija združenega dela LESNA Slovenj Gradec, gozdarstvo in lesna industrija, n. sol. o.

Ureja uredniški odbor:

Vida Vrhnjak, Jože Filej, Tone Modic, Ludvik Kotnik, Jože Gosak, Marija Krautberger, Oto Čegovnik, Hedvika Janše, Jurij Šumečnik, Andrej Šertel, Marjan Čuješ, Maks Nabernik.

Odgovorni urednik: Andrej Šertel

Tehnični urednik: Bruno Žnidaršič

Naklada: 4600 izvodov.

Klišeji in tisk: ČGP Mariborski tisk, TOZD Tiskarna, Tržaška cesta 14, 62000 Maribor, 1978.

To številko so uredili: Ida Robnik, Andrej Šertel in Jurij Šumečnik